

การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอสองพี่น้อง
จังหวัดสุพรรณบุรี

The Morality Development of Secondary School Students
in Songpeenong District, Suphanburi Province

พระสุพรรณ กิตติเสโน (แช่เตียว)*

อุบล วุฒิพรโสภณ**

สุทธญาณ โอบอ้อม***

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (๑) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี (๒) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล (๓) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน ๓๐๖ คน การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

* สารนิพนธ์ หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

** อาจารย์ ดร. ประธานกรรมการควบคุมสารนิพนธ์

*** ว่าที่ ร้อยตรีหญิง ดร.กรรมการควบคุมสารนิพนธ์

๑. นักเรียนมีความคิดเห็นต่อพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = ๔.๑๔๕$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความกตัญญูตเวที มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๓๙ และด้านที่มีความคิดเห็นต่ำสุดคือ ด้านความมีระเบียบวินัย มีค่าเฉลี่ย ๔.๐๕๓

๒. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า นักเรียนที่มีเพศ อายุ อาชีพผู้ปกครอง แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนและระดับผลการเรียนแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

๓. ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนต่อพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ขาดความเชื่อตรงเมื่อถึงเวลาส่งงาน เก็บของได้มากไม่ส่งคืนให้เจ้าของ ไม่ช่วยเหลือพ่อแม่เมื่อกลับจากโรงเรียน ทั้งชายไม่ถูกที่ และแต่งกายไม่ถูกต้องตามกฎระเบียบ ข้อเสนอแนะควรอบรมให้นักเรียนมีระเบียบวินัยไม่พูดจาโกหกหลอกลวงกัน ควรแต่งกายให้เรียบร้อย และควรชี้ให้เห็นถึงคุณประโยชน์ของการตอบแทนบุญคุณพ่อแม่ แนวทางส่งเสริมควรปลูกฝังให้มีความเมตตา กรุณา ชยัน ซื่อสัตย์อดทน และรู้บุญคุณคน แล้วควรตอบแทนต่อผู้มีพระคุณให้เกิดขึ้นแก่เด็กเยาวชน โดยมีพระสงฆ์เป็นผู้คอยชี้แนะ และเป็นบุคคลต้นแบบเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมให้แก่เด็กเยาวชน

คำสำคัญ : การพัฒนา, คุณธรรมจริยธรรม, การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม

ABSTRACT

The objectives of this article were : 1) to study the opinions of students to the morality development of secondary school students in Songpeenong district, Suphanburi province, 2) to study the comparison of the opinions of students to the morality development of secondary school students in Songpeenong district, Suphanburi province, 3) to study the problems and suggestions about the opinions of

students to the morality development of secondary school students in Songpeenong district, Suphanburi province. The sampling group was 306 students in the secondary schools in Songpeenong district, Suphanburi province. The research is a mixed research methodology between quantitative and qualitative researches. The statistics are used for the data analysis through such as percentage, mean, standard deviation (S.D), T-test, F-test, One-way Analysis of Variance and Least Significant Difference : LSD, and the data analysis from interview was used by the content analysis technique.

The findings of this research as follows :

1. The students had the opinions to the monks in the morality development of secondary school students in Songpeenong district, Suphanburi province. It is at the good level for overall with an average as 4.145. When considered in each side, found that the highest side was the gratitude with an average at 4.239 and the lowest opinions side was the discipline with an average at 4.053.

2. The findings of comparison of the opinions of students to the monks in the morality development of secondary school students in Songpeenong district, Suphanburi province., classified by personal data and found that the students who had the difference of sex, age, careers of guardian, had the opinions to the monks in the morality development of secondary school students in Songpeenong district, Suphanburi province Indifferently. It rejected the hypothesis. But the students who had the difference of class level and result of study, had the opinions to the monks in the morality development of secondary school students in Songpeenong district, Suphanburi province differently with significance of statistics at 0.05. It accepted the hypothesis.

3. The problems, obstacles and the suggestions about the students to the monks in the morality development of secondary school students in Songpeenong district, Suphanburi province and found that lack of honesty when the time has reached, to collect the things and then no return to the owners, no helping the homework of parents, throw the rubbish improperly that it makes dirty and dress

incorrectly according to the rule or regulation. For suggestion, should train about discipline and correct dressing. Should let them understand the profit in helping homework of parents and must have the right livelihood in state of society to have high competency. The monks must be the model of students in morality development of the students.

Keyword : Development, Morality, The Morality Development

๑. บทนำ

ความเจริญทางด้านเทคโนโลยี ทำให้มีปัญหจริยธรรมเป็นอย่างมากทั้งที่เกิดขึ้นกับผู้ใหญ่ และปัญหาที่เกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนของชาติ ซึ่งปัญหานั้นเป็นปัญหาเกี่ยวกับความประพฤติคือ ศีลธรรมและจริยธรรมเสื่อมโทรม โดยความเจริญทางด้านของเทคโนโลยีเป็นสิ่งที่ชักจูงให้เด็กนักเรียนที่กำลังเติบโตเป็นวัยรุ่นล่อลวงและเข้าถึงพฤติกรรม มีค่านิยมที่ผิดทำให้พฤติกรรมของนักเรียนส่วนใหญ่เบี่ยงเบนไปในทิศทางที่ไม่ดีและทำให้เกิดปัญหา^๑ เช่น การมาโรงเรียนสาย ขาดเรียนหนีเรียน การทะเลาะวิวาทการดื่มสุราและสูบบุหรี่ มีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนวัยอันควรเป็นต้น ถึงแม้ว่าครูพระสอนศีลธรรมและอาจารย์จะร่วมมือกันดูแลรับผิดชอบและให้คำปรึกษาแก่นักเรียนก็ตาม แต่ปัญหาดังกล่าวก็ยังไม่ลดลงจากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ถ้าวิเคราะห์กันอย่างถ่องแท้แล้ว จะพบว่าพฤติกรรมต่างๆ ของนักเรียนมีสาเหตุมาจากความเสื่อมถอยทางด้านคุณธรรม จริยธรรมนั่นเอง

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึง การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นช่วงวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมของการเรียนรู้เรื่องราวทางสังคม ได้มีการแสดงออกทางพฤติกรรมไปในทิศทางใด โดยมีพระสงฆ์และครูอาจารย์ร่วมกันทำหน้าที่ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนในรูปแบบที่เหมาะสมกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ เพื่อที่จะได้นำข้อมูลจากการศึกษาในครั้งนี้ไปหาแนวทางส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน ให้มีพฤติกรรมเป็นไปตามที่ต้องการและพึงปรารถนาของสังคมและประเทศชาติสืบต่อไป

^๑อานันท์ ปันยารชุน, การศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม, (กรุงเทพมหานคร : คณะกรรมการพัฒนาการศึกษาอบรมและเลี้ยงดูเด็ก, ๒๕๓๕), หน้า ๑.

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

๒. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๓. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

๓. ขอบเขตการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษาตามจริยธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนรวม ๔ ด้าน ประกอบด้วย ๑) ความจริงใจซื่อตรง ๒) ด้านความเมตตากรุณา ๓) ด้านความกตัญญูกตเวที ๔) ด้านความมีระเบียบวินัย^๒ โดยตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

๑. ตัวแปรต้น ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ ผู้ปกครอง ระดับชั้นเรียนและระดับผลการเรียน

๒. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของของนักเรียนที่มีต่อพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี รวม ๔ ด้าน ประกอบด้วย ๑) ด้านความจริงใจซื่อตรง ๒) ด้านความเมตตากรุณา ๓) ด้านความกตัญญูกตเวที ๔) ด้านความมีระเบียบวินัย

๔. วิธีดำเนินการวิจัย

๑ รูปแบบการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

^๒ กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม, จริยธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, ๒๕๕๓), หน้า ๔-๕.

๒ ประชากร/ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน ๑,๒๘๘ คน^๓ การหาขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane)^๔ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๐๖ คน ดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

๓ เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .๘๑๖

๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามกับกลุ่มเป้าหมายคือ กลุ่มนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน ๓๐๖ คน ซึ่งในการแจกแบบสอบถาม ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามไปแจกและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง ในส่วนของการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งใช้วิธีการสัมภาษณ์นั้น ผู้วิจัยจะสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และทำการบันทึกข้อมูล โดยการจดบันทึก และการบันทึกเทป

๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์เพื่อหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบค่า (t-test) ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่มและการทดสอบค่าเอฟ (F-test) โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามปลายเปิด ผู้วิจัยจะทำการจัดกลุ่มข้อมูล ที่ได้รับจากแบบสอบถามตามสาระสำคัญของแบบสอบถามปลายเปิด จากนั้น จึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติแจกแจงความถี่โดยผู้วิจัยได้ข้อมูลตามสาระสำคัญของประเด็นการสัมภาษณ์ที่กำหนดไว้ (Data Grouping)

^๓ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต๙, ข้อมูลนักเรียนระดับมัธยมศึกษา อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี[ออนไลน์], แหล่งที่มา : [http:// www.bangli.ac.th/weblink4.html](http://www.bangli.ac.th/weblink4.html) [๕ มิถุนายน ๒๕๕๘].

^๔ อภิรักษ์ จันตะณี, การใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับการวิจัยทางธุรกิจ, (ฝ่ายบัณฑิตศึกษา คณะวิทยาการจัดการ : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, ๒๕๔๙), หน้า ๓๕.

จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique)

๕. ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี สามารถสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

๑. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๓๐๖ คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักเรียนหญิง ซึ่งมีอายุระหว่าง ๑๖-๑๗ ปี อีกทั้งผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้าง และกำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ โดยระดับผลการเรียนมีเกรดเฉลี่ยอยู่ที่ ๓.๐๑-๔.๐๐

๒. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ๔.๑๔๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความกตัญญูกตเวที มีค่าเฉลี่ย ๔.๒๓๙ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถสรุปผลได้ ดังนี้

๑) ด้านความจริงใจซื่อตรง นักเรียนมีความคิดเห็นต่อพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ

๒) ด้านความเมตตากรุณา นักเรียนมีความคิดเห็นต่อพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ

๓) ด้านความกตัญญูกตเวที นักเรียนมีความคิดเห็นต่อพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ

๔) ด้านความมีระเบียบวินัย นักเรียนมีความคิดเห็นต่อพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ

๓. ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างตัวแปร พบว่า นักเรียนที่มีเพศอายุ อาชีพผู้ปกครอง ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียน และระดับผลการเรียน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

๔. แนวทางในการส่งเสริมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม

การวิจัยเกี่ยวกับแนวทางในการส่งเสริมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ สามารถสรุปได้ดังนี้

๑) ด้านความจริงใจซื่อตรง พบว่า ความซื่อตรงซื่อสัตย์นี้ ย่อมจะขึ้นอยู่กับการยอมรับความจริงของคนไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ตนเป็นที่ตั้ง เข้าใจถึงความถูกต้อง กล้าที่จะยอมรับเมื่อกระทำผิดเด็กได้รับความอบอุ่นพวกเขาก็มีแนวโน้มที่จะเป็นคนมีความจริงใจทำงานตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ โดยคำนึงถึงความถูกต้องและเกรงกลัวต่อการกระทำผิด

๒) ความเมตตากรุณา พบว่า คนเราต้องหันมาพัฒนาการด้านจิตใจกันบ้างโดยมีศาสนาและพระสงฆ์เป็นต้นแบบในความเมตตากรุณาให้มีความเอื้อเฟื้อต่อผู้อื่น ไม่คิดทำให้ใครต้องเดือดร้อนลำบากใจแต่กับสภาพสังคมปัจจุบันจะอบรมสั่งสอนให้นักเรียนมีเมตตากรุณาเป็นไปได้อย่างยากลำบากส่วนเด็กที่มีพื้นฐานเรื่องของจิตอาสาอยู่ในตัวเขาจะชอบช่วยเหลือผู้อื่น

๓) ด้านความกตัญญูกตเวทิตะ พบว่า ความกตัญญูในเชิงลึกต้องเกิดขึ้นจากใจกตัญญูคือต้องตอบแทนคุณพ่อแม่และผู้มีพระคุณทุกอย่างตั้งแต่ต้นจนจบและมีองค์ประกอบปลีกย่อยอีกหลายอย่างที่เป็นการแสดงออกถึงการตอบแทนเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้ระลึกถึงความกตัญญูทั้งต่อประเทศชาติ ต่อผู้มีพระคุณต่อโรงเรียนที่ได้เคยทำคุณงามความดี

๔) ด้านความมีระเบียบวินัย พบว่า สังคมในปัจจุบันมีปัญหาด้านความมีระเบียบวินัยอย่างมาก ทำให้เกิดความเห็นแก่ตัวเห็นแก่ได้วินัยเป็นด่านแรกของชีวิตมนุษย์ที่จะเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ นักเรียนส่วนใหญ่จึงยังขาดคุณสมบัติด้านความมีระเบียบวินัยอยู่มาก ต้องอาศัยพระสงฆ์มา

เป็นเสาหลักในการอบรมชี้แนะเหมือนการต่อยอดให้แข็งแรง เด็กที่ขาดการฝึกฝนด้านความอดทน ไม่มีความมานะเพียงพอ และไม่มีสมาธิที่จะเรียนรู้หรือรับฟังการใช้ชีวิตในภายหน้าของเด็กก็จะเป็นเรื่องยากลำบากมาก

๕ สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

๖. อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยได้ข้อสรุปในประเด็นที่สำคัญ สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

๑. ด้านความตั้งใจซื่อตรง พบว่า การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรีอยู่ในระดับมากทุกข้อ ผลการสัมภาษณ์พบว่าพระสงฆ์ต้องปฏิบัติในหน้าที่เป็นนอานาบุญของโลกด้วยการอนุเคราะห์ พระสงฆ์มีหน้าที่ ๒ อย่างคือ ๑) หน้าที่ในการแนะนำสั่งสอนให้ประชาชนเข้าใจความรู้ในธรรมที่ถูกต้อง ๒) มีหน้าที่ในการเป็นผู้ให้คำปรึกษาเรื่องเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาและเรื่องสำคัญอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระครูสมุห์มงคล สิริมงคล (ทองเจริญ)** ได้วิจัยเรื่อง “บทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่เยาวชนในอำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี”

ผลการวิจัยพบว่าบทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่เยาวชนในอำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเป็นตัวแบบทางจริยธรรม ด้านการเป็นผู้อบรมสั่งสอน ด้านการเป็นผู้เตือนสติ ด้านการเป็นผู้ปลูกฝังคุณธรรม และด้านการเป็นผู้สร้างจิตสำนึกของเยาวชนต่อสังคม อยู่ในระดับมากทุกด้าน^๕

๒. ด้านความเมตตากรุณา พบว่า การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรีอยู่ในระดับมากทุกข้อ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระมหากำพล คุณงกโร (มาลัย)** ได้วิจัยเรื่อง “ศึกษาบทบาทของพระสงฆ์ในการอบรมจริยธรรมแก่เยาวชนในอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี” ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มเยาวชนผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ ๑๗ ปี มีระดับการศึกษา ม.๖/ปวช.เยาวชนที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์คือ ด้านกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา จำนวนร้อยละของเยาวชนที่เคยเข้ารับการอบรมตามบทบาทของพระสงฆ์ ด้านกิจกรรมทางพระพุทธศาสนามากที่สุด และความรู้ในการทำกิจกรรมมีจำนวน ๕-๑๐ ครั้งต่อปีความคิดเห็นของกลุ่มเยาวชนที่มีต่อบทบาทของพระสงฆ์ในด้านการอบรมทางจริยธรรม พบว่า กลุ่มเยาวชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในด้านการอบรมทางจริยธรรม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน^๖

๓. ด้านความกตัญญูกตเวที พบว่า การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี อยู่ในระดับมากทุกข้อผลการทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ความแตกต่างตัวแปรพบว่า นักเรียนที่มีเพศอายุ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพระสงฆ์กับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ไม่แตกต่างกัน

^๕พระครูสมุห์มงคล สิริมงคล (ทองเจริญ), “บทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่เยาวชนในอำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต** (การบริหารจัดการคณะสงฆ์), (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕).

^๖พระมหากำพล คุณงกโร, “ศึกษาบทบาทของพระสงฆ์ในการอบรมจริยธรรมแก่เยาวชนในอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต** (การจัดการเชิงพุทธ), (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๓).

จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระครูสังฆรักษ์พรหมลิขิต ยโสโร (คำเกษ)** ได้วิจัยเรื่อง “บทบาทของพระสงฆ์ในการส่งเสริมจริยธรรมของนักเรียน : กรณีศึกษาโรงเรียนศรีวิชัยวิทยาอำเภอเมืองจังหวัดนครปฐม” ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการส่งเสริมจริยธรรมของนักเรียน : กรณีศึกษาโรงเรียนศรีวิชัยวิทยาอำเภอเมืองจังหวัดนครปฐมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อพบว่านักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อผลการเปรียบเทียบบทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมจริยธรรมของนักเรียน : กรณีศึกษาโรงเรียนศรีวิชัยวิทยาอำเภอเมืองจังหวัดนครปฐมทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ความแตกต่างตัวแปรเพศอายุมีผลให้ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการส่งเสริมจริยธรรมไม่แตกต่างกันจึงเป็นการปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

๔. ด้านความมีระเบียบวินัย พบว่า การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี อยู่ในระดับมากทุกข้อผลการสัมภาษณ์พบว่าสังคมในปัจจุบันมีปัญหาด้านความมีระเบียบวินัยอย่างมาก ทำให้เกิดความเห็นแก่ตัวเห็นแก่ตัววินัยเป็นด่านแรกของชีวิตมนุษย์ที่จะเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่นักเรียนส่วนใหญ่จึงยังขาดคุณสมบัติด้านความมีระเบียบวินัยอยู่มาก ต้องอาศัยพระสงฆ์มาเป็นเสาหลักในการอบรมชี้แนะเหมือนการต่อยอดให้แข็งแรง เด็กที่ขาดการฝึกฝนด้านความอดทนไม่มีความมานะเพียงพอ และไม่มีสมาธิที่จะเรียนรู้หรือรับฟังการใช้ชีวิตในภายหน้าของเด็กก็จะเป็นเรื่องยากลำบากมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระใบฎีกาไพศาล กมพูสี (มงคลทอง)** ได้วิจัยเรื่อง “บทบาทพระสงฆ์ที่มีต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของเยาวชนในจังหวัดนครปฐม” ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทพระสงฆ์ที่มีต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของเยาวชนในจังหวัดนครปฐมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากผลการสัมภาษณ์พบว่าครูผู้ปกครองและพระสงฆ์ต้องร่วมกันสอนและอบรมเยาวชนเริ่มจากวินัยในใจตนฝึกฝนตนให้ใฝ่ดีไม่ควรให้นักเรียนอยู่ในทฤษฎีหรือวิชาการมากเกินไปและควรให้นักเรียนได้ลงมือทำหรือแสดงผลงานในด้านต่างๆทำให้เกิดระบบการแข่งขันกันปฏิบัติปฏิบัติชอบให้พวกเขาได้แสดงโอกาสนอกจากพ่อแม่ครูบาอาจารย์แล้ว

“พระครูสังฆรักษ์พรหมลิขิต ยโสโร (คำเกษ), “บทบาทของพระสงฆ์ในการส่งเสริมจริยธรรมของนักเรียน : กรณีศึกษาโรงเรียนศรีวิชัยวิทยาอำเภอเมืองจังหวัดนครปฐม”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔).

ธรรมะย่อมสามารถขัดเกล่าให้เยาวชนค่อยๆเปลี่ยนนิสัยจากการขาดวินัยไม่มีความรับผิดชอบก็หันมาทำหน้าที่มากขึ้นเกิดจิตสำนึกให้กับเยาวชนมากขึ้น^๔

๗. ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

๑) องค์การคณะสงฆ์ควรมีนโยบายในการอบรมและพัฒนาคุณภาพพระสงฆ์ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน อย่างต่อเนื่อง

๒) โรงเรียนและวัด ควรร่วมมือกันในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โดยการร่วมประชุม และติดตามผล ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๓) โรงเรียนควรจัดให้มีการจัดกิจกรรมอบรมธรรมะกับนักเรียนทุกระดับ เพื่อขัดเกลานิสัย และละพฤติกรรมที่เบี่ยงเบน

๔) พระสงฆ์ควรจัดสื่อการเรียนการสอนของการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมเข้าไปในหลักสูตร เพื่อปลูกฝังเด็กและเยาวชนตั้งแต่ระดับเริ่มต้นที่เป็นรากฐานในอนาคต

๕) ครูอาจารย์ ควรจัดให้นักเรียนได้ไปศึกษาธรรมะนอกสถานที่เพื่อจะได้เก็บเกี่ยวความรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรมให้มากขึ้น

๖) ในการศึกษาครั้งต่อไป ควรศึกษาบทบาทของพระสงฆ์ที่มีต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของเยาวชน ตามแนวทางภายในองค์การตามหลักพุทธศาสนาให้สอดคล้องกับยุคปัจจุบัน

๗) ในการศึกษาครั้งต่อไป ควรศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพ เพื่อจะได้ทราบรายละเอียด ด้วยการสัมภาษณ์ โดยแบบสัมภาษณ์รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เช่น ครูอาจารย์ เป็นต้น

^๔พระใบฎีกาไพศาล กมฺพฺสี (มงคลทอง), “บทบาทพระสงฆ์ที่มีต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของเยาวชนในจังหวัดนครปฐม”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (การจัดการเชิงพุทธ), (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕).

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย :

(๑) หนังสือ :

กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ. **จริยธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์

ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, ๒๕๕๓.

อภินันท์ จันตะนี. **การใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับการวิจัยทางธุรกิจ**. ฝ่ายบัณฑิตศึกษา คณะ

วิทยาการจัดการ : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, ๒๕๔๙.

อานันท์ ปันยารชุน. **การศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม**. กรุงเทพมหานคร :

คณะกรรมการพัฒนาการศึกษาอบรมและเลี้ยงดูเด็ก, ๒๕๓๕.

(๒) วิทยานิพนธ์/รายงานการวิจัย :

พระครูสมุห์มงคล สิริมงคล (ทองเจริญ). “บทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่

เยาวชนในอำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**.

บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕.

พระครูสังฆรักษ์พรหมลิขิต โสโธโร (คำเกษ). “บทบาทของพระสงฆ์ในการส่งเสริมจริยธรรมของนักเรียน

: กรณีศึกษาโรงเรียนศรีวิชัยวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม”. **วิทยานิพนธ์พุทธ**

ศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย,

๒๕๕๔.

พระใบฎีกาไพศาล กมฺพสิริ (มงคลทอง). “บทบาทพระสงฆ์ที่มีต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของ

เยาวชนในจังหวัดนครปฐม”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. การจัดการเชิงพุทธ.

บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕.

พระมหากำพล คุณงุโร (มัลย์). “ศึกษาบทบาทของพระสงฆ์ในการอบรมจริยธรรมแก่เยาวชนในอำเภอ

บางกรวย จังหวัดนนทบุรี”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. การจัดการเชิงพุทธ.

บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๓.

(๓) สื่ออิเล็กทรอนิกส์/เว็บไซต์ :

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๙, **ข้อมูลนักเรียนระดับมัธยมศึกษา อำเภอสองพี่น้อง**

จังหวัดสุพรรณบุรี [ออนไลน์], แหล่งที่มา : [http:// www.bangli.ac.th](http://www.bangli.ac.th)

/weblink4.html [๕ มิถุนายน ๒๕๕๘].